

## Hrotsvita z Gandersheimu

- „zázrak Germánie, nemecká Sapfó, Orfeus a bohyňa“
- 930-935 (Saxony) – po 973, možno 1002 (Gandersheim)
- nemecká rehoľníčka, skladateľka latinských básní a spisovateľka, autorka prvých stredovekých drám vôbec
- žila v kláštore Gandersheim v Nemecku
- o jej živote nevieme veľa, nájdeme niečo v predslove k svojim spisom, pochádzala asi z vysokej šľachtickej rodiny a do kláštora sa dostala ako veľmi mladá
- študovala pod vedením abatyše Gerberg, netere cisára Ota I. latinskú literatúru klasickú a kresťanskú (Vergílius, Ovídius, Terentius- ním sa takisto inšpirovala)
- nevieme poriadne kedy zomrela, ale vieme, že v roku 973 bola ešte nažive
- svoje diela písala latinsky, obsahujú navyše prozaický úvod, sú písané v hexametroch a pentametroch
- napísala 3 knihy: 1. kniha: 8 veršovaných legiend o Panne Márii a starokresťanských svätcoch, 2. kniha: obsahuje šesť duchovných drám (v kláštornej čítaní nahradila frivolné drámy Terentiove, sú to veršované príbehy o láske, kresťanskej ctnosti statočnosti vo forme dialógov, 3. kniha: obsahuje 2 veršované kroniky, jednu o cisárovi Otovi (Gesta Ottonis) zachycujúce roky 919-965 a druhú o založení kláštora, ktorá zachycuje obdobie 846-919
- koncom 15. storočia objavil norimberský humanista Konrad Celtis v knižnici kláštora sv. Emmerama v Regensburgu rukopis jej básní, čo vyvolalo veľké nadšenie (konečne mali Nemci tak staré a dokonalé latinské básne ako doklad dávnej vzdelanosti), roku 1501 vyšlo dielo v Norimbergu s ilustráciami z dielne A. Dürera.
- od 19. storočia sa Roswitha stala argumentom v debatách o vzdelanosti žien, snažili sa ju využiť nemeckí nacionalisti aj genderové hnutie a po roku 1973 sa stala symbolom mesta Gandersheim, ktoré usporadúva jej festival a udeľuje jej cenu, Planetka 615 je pomenovaná po nej – Roswitha

Duchovné drámy- Gallicanus, Pafnutius, Sapientia

## Pafnutius

- je Hrotsvitinou piatou drámou
- Hrotsvita pomenovala drámu ako *Conversio Thaidis meretricis* (Obrátenie neviestky Thais)
- autorom skráteného názvu je K. Celtis
- síce je to jej najdlhšia dráma, má najmenej obsahu
- čerpá z hagiografie
- námetom je conversio (obrátenie)
- dráma je celá rýmovaná
- veľkú časť zaberá rozhovor medzi pútnikom Pafnutiom a jeho žiakmi--> tam využíva Hrotsvita svoje odborné poznatky o dvoch zo siedmich slobodných umení (Septem artes liberales) – hudbe a aritmetike- číselné a proporčné vzťahy (žiaci sa pýtajú Pafnutia, čo je to hudba, tóny, intervaly,... a on im odpovedá) --> to znamená, že Hrotsvita musela byť na ženu vo vtedajšej dobe veľmi vzdelaná, keď mala takéto vysoko odborné znalosti
- ďalšiu časť drámy tvorí príbeh o obrátení neviestky Thais --> Pafnutius ide za neviestkou v preoblečení za jedného z jej klientov- milovníkov, potom zistí, že verí v Boha, a aj tak predáva svoje telo, vyhovorí jej to, ona sa za to trápi, sľúbi, že sa zmení, najprv spáli všetko bohatstvo, ktoré dostala od milovníkov pred ich očami (chce zničiť, oprostíť sa od predošlého života), potom odišla k Pafnutiovi ako k jej duchovnému radcovi (otcovi), Pafnutius ju zavedie do kláštora a nechá ju v malej cele, aby sa modlila a kajala sa (Thais tu ukazuje ľudskosť- pýta sa, kde bude vykonávať potrebu, bojí sa toho, je krehká), Pafnutius sa stretne s Antoniom, svojim spoluputovníkom, povie mu o Thais, ako ju dal zavrieť do kláštora, Antoniov žiak Pavel má videnie (Thais už má pripravené lôžko v nebi), po troch rokoch navštívi Pafnutius Thaidu, povie jej, že pokáním si zaslúžila milosť, chce ju vyvieť, ale ona tam chce už ostať, blíži sa jej smrť, Pafnutius sa za ňu modlí
- Hrotsvita využíva aj metafory- „Přinesl jsem kozičku skoro neživou, právě z vlčích zubů vyrvanou...“, morálne ponaučenia – „Bud' si to blázen, bud' si to mudrc, kdo nepravostem holduje, od Boha po zásluze zahanbený je.“
- má to mať hlavne poučný charakter
- istá podobnosť s legendami o Márii Magdaléne